

JOAN F. MIRA

"S'ha acabat, doncs, el somni, el paradís: és l'hora de l'infern. Tres homes amb turbant (terroristes islàmics, no cal dir-ho, que castiguen així l'impudor dels infidels, o aquesta és l'explicació de l'autor) corren disparant entre la gent feliç vinguda d'Occident, hi ha més ràfegues, morts, molta sang, i una bomba que esclata dins del bar Crazy Lips 'Llavis bojós'"

L'infern al paradís

El narrador de la novel·la, ja cap al final, poc abans de descriure la catàstrofe, assegura: "*La vie était chère en Occident, il y faisait froid; la prostitution y était de mauvaise qualité*", idees que no cal traduir, elementals, suficients per fugir d'aquest món tan incòmode. I més encara: "Era difícil fumar als llocs públics, quasi impossible comprar medicaments i drogues; s'hi treballava molt, hi havia cotxes i soroll, i la seguretat als llocs públics estava mal garantida. En resum, això representava no pocs inconvenients." I per tant, era ben natural de concloure que no hi ha cap motiu per sentir-se solidari d'aquest ambient depriment. La solució, com en altres novel·les del mateix autor, era òbviament la fugida: cap a una forma d'absurd metafísic i eròtic, com en *Les Particules élémentaires*, o cap als paradisos d'algun tròpic remot, Cuba o Tailàndia, com en aquesta *Plateforme*, on Michel Houellebecq s'imagina —potser s'imagina ell mateix— muntant la més gran empresa de turisme sexual mai pensada pel capitalisme triomfant, sense escrúpols, oferint als occidentals fatigats, fredolics i avorrits, hotels i *villages* estil Club Méditerranée on, per un preu raonable, podran fer realitat tantes fantasies reprimides. No tinc en gran estima el senyor Houellebecq com a escriptor, i si he llegit alguns dels seus llibres és per curiositat professional: a França són un fenomen important, hi ha qui el considera profeta o cronista del final d'aquest temps postmodern, testimoni de la descomposició. Jo pense que és més aviat un autor espavilat i aprofitat, que ha trobat la fórmula perfecta per satisfer un públic que barreja, com ell, erotisme barat, mala consciència, i un sentit crític banal i molt francès. Si ara li dedique aquestes ratlles, és per una estranya coincidència: és allà, a les platges del paradís de Tailàndia, on Houellebecq situa la consumació del seu paradís comercial, on situa també la tragèdia final amb què ha volgut tancar la novel·la. L'empresa va bé, els socis tenen, com a benefici complementari, tota mena d'experiències sexuals dignes d'un premi de literatura pornogràfica, el protagonista hi afegeix un gram de filosofia (com ara que "segons Emmanuel Kant, la dignitat humana consisteix a no acceptar de sotmetre's a les lleis més que en la mesura en què hom es pot considerar alhora com a legislador": o siga, que si ho organitzem nosaltres, podem fer del plaer un dret universal), i llavors sent un clic, un soroll de motor que arriba de la platja, i a la terrassa de l'hotel una *grande femme blonde* s'aixeca i llança un crit, se sent una ràfega de metralladora, i la dona cau a terra amb un ull foradat.

S'ha acabat, doncs, el somni, el paradís: és l'hora de l'infern. Tres homes amb turbant (terroristes islàmics, no cal dir-ho, que castiguen així l'impudor dels infidels, o aquesta és l'explicació de l'autor) corren disparant entre la gent feliç vinguda d'Occident, hi ha més ràfegues, morts, molta sang, i una bomba que esclata dins del bar *Crazy Lips*, "Llavis bojós": no ens privem ni de la provocació del nom. Llavors, el terra queda "cobert de la sang que brollava dels cossos humans i dels membres tallats. Nombrosos agonitzants, amb braços o cames seccionats, intentaven arrossegar-se cap a la sortida, deixant darrere un rastre sagnant... Alguns cossos humans havien esclatat literalment des de l'interior, i els membres i les vísceres s'escampaven molts metres per terra." Michel Houellebecq, fa tres o quatre anys, no volgué imaginar un càstig còsmic, una catàstrofe enviada pels déus contra les criatures (les de l'autor, no dels déus) innocents, riques i perverses. Imaginà que eren víctimes d'una venjança pitjor i més horriblement humana. Platges d'arena blanca, palmeres, l'oceà blau i transparent, les carícies del sol o dels cossos llogats, la fugida del fred, el paradís, l'infern, i la catàstrofe com a símbol final. Què devia voler dir tot això, per als dos-cents mil morts de fa pocs dies, que no buscaven res sinó que simplement hi eren, hi vivien, que no fugien de res, que no eren ni europeus ni turistes? Què significava en realitat tot això, per als turistes que fugien del fred? No ho sabrem mai i, ben mirat, com en qualsevol gran commoció, els símbols importen ben poc.